

"Απάντω.

Περὶ τούτων πλήρῃ ἔχων πεποίθησιν, ἥλπισα κανπως δι' ἴδιωτικῆς ἐνεργείας νὰ καταστῶ ὡφέλιμος, καὶ, ἀμα ἀφιχθείς, ἀπετάθην πρὸς τὸν ἔμπειρον καὶ φιλόκαλον κ. Περὶ δὴν, μεθ' οὐ καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοιπορίας συναντηθεὶς εἶχον συνεννοηθῇ, καὶ συνηλλάγην μετ' αὐτοῦ, ἵνα ἔκδώσῃ τοὺς ἀνεκδότους ἔτι τόμους τῶν Ἀπάντων.

"Η ἔκδοσις ὅμως ἀπήτει δαπάνην, καὶ ταύτην ἵνα κανονίσω ἐδέησε νὰ προβῶ εἰς τὴν ἔρευναν περὶ τοῦ πῶς εἶχον τὰ χρηματικά μου μετὰ τὴν παῦσιν τῶν πρεσβευτικῶν μου ἀποδοχῶν. Μακρὸν δὲν μοὶ ἔμενε πλέον ἵσως νὰ ζῆσω, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ χρόνου τούτου, ὅπως καὶ ἀν τὴν, μοὶ ἐπεφυλάττετο τῆς πενίας ἡ δοκιμασία, διότι εἶχον μὲν ἀναφαίρετον πόρον, τὸν μόνον μένοντά μοι, τὸν τῆς συντάξεως, ἥτις, ἔνεκα τῆς ἔκπτώσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ νομίσματος, καὶ κρατήσεών τινων, ἀς ὁ νόμος ἐπέβαλλε, περιωρίζετο εἰς 300 χρυσᾶς δραχμᾶς κατὰ μῆνα. Προήρχοντο δ' αἱ κρατήσεις, ὡς μοὶ ἐδόθη, ἐκ τοῦ χρόνου τοῦ πρὸ τοῦ τῶν κρατήσεων νόμου, εἰς δν φαίνεται ὅτι ἐπετρέπετο ὅπισθενεργὸς δύναμις, χωρίς τις, οὐδ' ἐγὼ αὐτός, νὰ μνησθῶ ὅτι ἐκ τῆς πρὸ τοῦ Βασιλέως Ὁμωνος ἐποχῆς μοὶ ὡφεῖλοντο μισθοί, οὓς ποτὲ δὲν ἔζητησα.

"Ἐννοεῖται ὅτι ὑπὸ τοιούτους οἰωνοὺς ἥναγκαζόμην νὰ ἐγκαταλείψω πᾶσαν πρόθεσιν ἔκδόσεως τῶν Ἀπάντων, καὶ νὰ διαλύσω τὴν περὶ αὐτῆς συμφωνίαν μετὰ τοῦ κ. Περὶ δὴν, ἀν ἀκριβῶς τότε ἀνέλπιστος καὶ αἰφνιδία δὲν μοὶ ἥρχετο ἐπικουρία. Εἰς ὁμογενῆς ἐκ Λονδίνου, δν εἶχον ὕδη καὶ δεχθῆ παρ' ἐμοὶ ἐν Βερολίνῳ, ὁ κ. Γρηγόριος Ἀνανιάδης, ἐλθὼν κατ' αὐτὸν τοῦτον τὸν χρόνον εἰς Ἀθήνας καὶ ἀγνοῶ παρὰ τίνος, οὐχὶ δὲ παρ' ἐμοῦ, μαθὼν ὅτι προὔτιθέμην νὰ ἐπιδοθῶ εἰς ἔξακολούθησιν τῆς ἔκδόσεως τῶν Ἀπάντων, ἐλθὼν πρὸς ἐμέ, ἀπήτησεν ἐπιμόνως νὰ δεχθῶ τὴν γενναίαν προσφορὰν τῆς δαπάνης δύο ἐκ τῶν τόμων, ὡν προὔτιθέμην τὴν ἔκδοσιν. Περὶ τούτου δέ, ἐν πλήρει ἀγνοίᾳ μου, γνῶσιν παρὰ τοῦ κ. Εὐαγ. Βαλταζῆ λαβὼν ὁ μικρὸν μετὰ

ταῦτα τὰς Ἀθήνας ἐπίσης ἐπισκεφθεὶς λίαν φιλόμουσος κ. **Κατινάκης**, διενήργησεν, ἀμα ἐπανελθὼν εἰς Λονδίνον, συνεισφορὰν παρὰ τοῖς ἔκει ὅμογενέσι, καὶ μετ' ἐκπλήξεως ἔλαβον ἔκειθεν συνεισφοράν, ἥτις μετὰ τῆς τοῦ κ. Ἀνανιάδου, ἥρκεσεν εἰς τὴν ἔκδοσιν πέντε ἔτι τόμων τῶν Ἀπάντων, τῶν ΙΕ—ΙΘ. Ἐκεῖ δ' ἦναγκάσθην νὰ παύσω τὴν ἔκδοσιν, παραιτηθεὶς τῆς προθέσεως τοῦ νὰ περιλάβω εἰς ἓνα ἔτι ἥ πλείονας τόμους διαφόρους φιλολογικὰς ἢ πολιτικὰς πραγματείας, ἃς διεσπαρμένας εἶχον ἔκδώσῃ ἄλλοτε εἰς φυλλάδια ἢ ἐφημερίδας.

Καὶ εἰς τὴν ἔκδοσιν μὲν ταύτην τῶν πέντε τόμων οὗτως ἐδυνήθην νὰ ἐπαρκέσω. Ἄλλ' αὐτὴ οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον συνετέλεσαν εἰς τὴν αὐξησιν τῶν ἐμῶν πόρων, διότι ἔκαστος τόμος, ἀμα τυπωθείς, μετεφέρετο εἰς ἀποθήκην, ἔνθα κατετίθετο ἐπ' ἐνοικίῳ, καὶ ἔκτοτε οὐδέποτε ἔμαθον ὅτι οὐδὲ ἐν ἀντίτυπον αὐτοῦ ἐπωλήθη ἢ ἔλαβον αὐτοῦ ἀντίτιμον.

Ἐπιχειρήσεις φιλολογικαὶ ματαιούμεναι.

Ἐν ᾧ λοιπὸν διετέλουν ἐντελεῖ ἀπορίᾳ, ἔζήτουν εἴτινα ἐδυνάμην νὰ εῦρω ἐργασίαν, ἵνα ἡσ κάν νὰ πορίζωμαι τὰ ἀφευκτα πρὸς τὸ ζῆν. Μαθὼν λοιπὸν ὅτι κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐπρόκειτο διαγωνισμὸς πρὸς πενταετὴ παραδοχὴν τῶν διδακτικῶν βιβλίων, καθ' ὃ σχέδιον εἶχον ἐγὼ αὐτὸς ἄλλοτε διαγράψη ἐν τῷ Ὅπουργείῳ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ἀνέλαβον τὴν σύνταξιν ἀρχαίας Ἐλληνικῆς Ἰστορίας, μῆκος ἔχούσης 10 τυπογραφικῶν φύλλων κατὰ τὸ πρόγραμμα. Ἄλλ' οἱ κόποι μου ἀπέβησαν μάταιοι, διότι τῆς ἐμῆς προεκρίθη ἢ ἥδη εἰς τὰ σχολεῖα προεισηγμένη. Ἀφ' οὗ δ' οὗτως ἐνταῦθα ἀπέτυχον, μοὶ ἐπροτάθη ὑπό τινος τῶν ἐκδοτῶν ἡ ἐπιτομωτάτη σύνταξις τῶν πρωτίστων συμβάντων τῆς Ἐλληνικῆς Ἰστορίας, ἀτινα ὑπὸ πλείστων συνοδευόμενα εἰκονογραφιῶν, θ' ἀπετέλουν ὠφελιμωτάτην ἀνάγνωσιν διὰ τὰ μικρὰ παιδία, καὶ προσέτι λίαν ἐπιζήτητον καὶ ἐπικερδεστάτην διά τε τὸν ἐκδότην καὶ διὰ τὸν συντάκτην. Ἐπεδόθην, ἐπομένως, καὶ εἰς ταύτην τὴν